

38, 189, 50, 124. — 7) der du. प्रतीकारो *zwei Thürsteher scheint zwei Statuen am Eingange eines Tempels zu bezeichnen* Varh. Brh. S. 53, 14. = नन्दिवन्दिको nach dem Schol. — 8) *Gaukler* BHAR. zu AK. 2, 10, 11; vgl. प्रतिकार, प्रतिकारक. प्रतिकारिक. Nach Rāmācraṃa zu AK. auch *Gaukelei* Wils. — 9) N. pr. eines Fürsten, eines Sohnes des Parameshthin, VP. 164. प्रतीक Buāg. P. — 10) प्रतीकार Bez. eines best. Bündnisses Hār. 16; falsche Form für प्रतीकार. — प्रतिकारम् absol. s. u. कृत् mit प्रति.

प्रतिकारक m. = प्रतिकार *Gaukler* BHAR. zu AK. ÇKDr. — Vgl. प्रातिकारक.

प्रतिकार्य (von कृत् mit प्रति) 1) adj. *zurückzustossen, dem man zu widerstehen vermag*: सर्वथाप्रतिकार्य हि तव वीर्यमनुत्तमम् R. 5, 78, 22. — 2) n. *Gaukelei*: ऋद्धि°, आदेशन°, अनुशासन° Vjup. 9. त्रिप्रतिकार्यसंपन्न 2.

प्रतिकाम (von कृम् mit प्रति) m. *wohlriechender Oleander, Nerium odorum* Ait. AK. 2, 4, 2, 57. प्रतीकाम BHAR. zu AK. Wilson.

प्रतिक्रिप्ता (von क्रिप्त् mit प्रति) f. *Erwiderung einer Unbill, Rache* Wilson.

प्रतिक्रित s. u. 1. धा mit प्रति.

प्रतिक्रितार्पिन् (von प्रतिक्रित) adj. *der den Pfeil aufgelegt hat* Çat. Ba. 9, 1, 1, 6. — Vgl. आततापिन्.

प्रतिक्रिति (von 1. धा mit प्रति) m. *das Auflegen des Pfeils* Kāth. 28, 3.

प्रतिक्रितेषु (प्रतिक्रित + इषु) adj. *der den Pfeil aufgelegt hat* Kauç. 75.

प्रतिकृदपम् (1. प्र + कृदप) adv. *in jedem Herzen* Schol. zu Buāg. P. 1, 9, 42.

प्रतिक्राम (von कृम् mit प्रति) m. *Kürzung* Lāṭṭ. 9, 3, 5. Çāñk. Çr. 16, 20, 9.

प्रतिकूर् (von कृत् mit प्रति) m. *ansteigende Höhe, Hang*: उडु त्य-ईशतं वपुर्दिव एति प्रतिकूरे RV. 7, 66, 14.

प्रतीक (von अश्च mit प्रति) 1) adj. a) *entgegentretend, zugewandt*; auf diese Bed. gehen die Substantiv-Bedeutungen zurück. सर्व एव गुरुं भारमनुवृत्ते समे । उर्गे प्रतीकः सुगो भारं वहति उर्वरम् ॥ viell. *bergan schreitend* MBh. 12, 3047. — b) *widrig, entgegengesetzt, verkehrt*; = प्रतिकूल AK. 3, 4, 1, 7. Med. k. 112. = प्रतीप H. an. 3, 60. = विलोम Med. — 2) subst. a) n. *das Aeusserere, Oberfläche*: (पृथिव्याः) पृथु प्रतीकमध्येधे अग्निः RV. 7, 36, 1. — b) n. *äussere Gestalt, Anblick, Antlitz, facies*: सुसंदृक्ते प्रतीकम् RV. 7, 3, 6. उपसः 6, 50, 8. 10, 88, 19. Nir. 7, 31. त्रिमूर्तस्येव भवति प्रतीकं यद्वर्मायाति RV. 6, 75, 1. 10, 118, 8. — c) n. *Abbild, Sinnbild*: आम् इति प्रत्यात्मनः प्रतीकम् Çāñk. zu Īhānd. Up. S. 9. 10. 21. प्रतीकोपासन Kull. zu M. 12, 86. 88. Davon nom. abstr. °त्वं n. Çāñk. zu Īhānd. Up. S. 10. 13. — d) n. *Antlitz, insbes. Mund*: यस्य प्रतीकमाकृतं धृतेन RV. 7, 8, 1. सूचा प्रतीकमव्यति 10, 118, 3. अन्नमति प्रतीकेन Çat. Br. 14, 4, 3, 1. 7. Pār. Gṛuh. 3, 15. — e) n. *Vordertheil, Anfangswort* Çat. Br. 14, 9, 1, 5. अचाम् Çāñk. Br. 1, 4, 7, 4. 10, 3. Kull. zu M. 2, 77. सोम° Soma an der Spitze habend TBa. 1, 8, 3, 4. masc. Mādh. zu Pāñāy. Br. 25, 4, 2. — f) m. *Glied, Körpertheil* AK. 2, 6, 3, 21. 3, 4, 1, 7. H. 566. H. an. Med. Halā. 4, 59. — g) m. N. pr. eines Sohnes des Vasu und Vaters des Oghavant Buāg. P. 9, 2, 18. — Vgl. वृत्°, चारु°, तेष°, पुरुष°, मधु°, व्याघ्र°.

सिंह°, सु° und zur Form des Wortes अन्क, अपाक. अमीक, उपाक. पराक, समीक.

प्रतीकवत् (von प्रतीक) adj. *facie sive ore praeditus*. Bein. des Agni TS. 2, 4, 1, 2.

प्रतीकार (von 1. कृत् mit प्रति) m. = प्रतिकार *gaṇa* प्रतिवेशादि zu P. 6, 3, 122, Vārtt. 3. 1) *Wiedervergeltung, Rache* AK. 2, 8, 3, 79. Spr. 1306. करिष्यामि प्रतीकारमथ R. 6, 75, 13. खलीकार° Kāth. 12, 175. अ° *der keine Wiedervergeltung übt, Alles ruhig über sich ergehen lässt* Bhāg. 1, 46. — 2) *Entgegenwirkung, Heilverfahren, Abhilfe; Heilmittel, Schutzmittel*; = चिकित्सा Çābdam. im ÇKDr. तुत्° M. 10, 105. Kap. 1, 3. त्रिपत्° Kumāras. 3, 76. Spr. 1533. Vikh. 20, 10. Pāñāt. 43, 17. 92. 4. 186, 19. यस्य कार्यः प्रतीकारः स तन्मैवापपादयेत् Ragh. 17, 55. व्यधिः Spr. 1050. Suçr. 1, 48, 21. 81, 19. 127, 17. 377, 10. 2, 1, 12. 4, 10. 338, 10. Siddh. K. zu P. 5, 4, 49. क्वा मूलप्रतीकारं गुल्मैः स्यावरज्ज्वरैः MBh. 5, 5158. Hit. 13, 19. स्थले गच्छतः कः प्रतीकारः Rettungsmittel Hit. 39, 10. Dhūrtas. 76, 1. दुःखार्तस्य was einem von Leiden Geplagten Linderung schafft Spr. 1491. Am Ende eines adj. comp.: प्रणिपातप्रतीकारः सं-भो हि महात्मनाम् Ragh. 4, 64. जरा चेवाप्रतीकाराम् unheilbar M. 12, 80. अप्रतीकाराह्व्याः स्त्रियः Spr. 1473. अशक्य° Prae. 25, 13. — 3) Bez. eines auf Wiedervergeltung beruhenden Bündnisses Kām. Nit. 9, 2. उपकारं करिष्यामि ममाप्येष करिष्याति । अथ चापि प्रतीकारो रामसुग्रीव-गोरिव ॥ 11 = Hit. IV, 105. 114. Fälschlich प्रतीकार Hār. 16. — Vgl. निप्रतीकार und प्रतिकार.

प्रतीकार्य (wie eben) adj. *dem man es wiedervergelten — an dem man Rache nehmen —, dem man entgegentreten kann, darf*: अ° Spr. 1826.

प्रतीकाश (von काश् mit प्रति) m. = प्रतीकाश P. 6, 3, 122, Sch. *Widerschein; Schein, Aussehen*: नन्त्राणाम् Kauç. 82. यस्य भीमः प्रतीकाश उद्भवति पूरुषम् AV. 9, 8, 6. Am Ende eines adj. comp. (f. आ) *das Aussehen von — habend, aussehend wie* AK. 2, 10, 38. Hip. 4, 11. MBh. 1, 1394. 2366. 6669. 2, 82. 4. 747. 7, 595. 4588. 13, 4811. 5193. 14, 1766. Hariv. 3100. 3180. 8935. R. 2, 100, 20. 5, 16, 5. 112, 87. Suçr. 1, 43, 4. 262. 10, 2, 17, 12. 47, 8. 314, 2. Māñk. 120, 16. — Vgl. प्रतीकाश.

प्रतीकाश्च (प्रतीक + अश्च) m. N. pr. eines Fürsten Buāg. P. 9, 12, 11. Nebenformen: प्रतीयाश्च und सुप्रतीया.

प्रतीकाम fehlerhafte Schreibart für प्रतीकाश bei den Erklärern zu AK. 2, 10, 38.

प्रतीक्ष (von ईत् mit प्रति) 1) adj. (f. आ) am Ende eines comp. P. 3, 2, 1, Vārtt. 7, Sch. a) *erwartend, wartend auf*: अनुज्ञा° MBh. 1, 4753. काल° 6047. वत्° 3, 8265. 11893. 14844. 6, 2061. 8, 3290. Hariv. 8753. R. 1, 73, 15 (75, 16 Gorr.). 4, 61, 20. 6, 17, 24. Daç. 1, 38. Kumāras. 7, 29. Rāga-Tar. 4, 448. Kāth. 43, 278. — b) *Rücksicht nehmend auf*: पतिश्च मे स्यात्सुमुखो मत्प्रतीक्षो नित्यं मदक्तः स्यात् Hariv. 7798. — 2) f. आ oxyt. a) *Erwartung* TBa. 3, 4, 1, 19. आशाप्रतीक्षे Kāthop. 1, 8. सप्रतीक्षम् adv. *wartend* R. Gorr. 2, 83, 5. — b) *Rücksicht auf*: मित्र° MBh. 8, 1868. तदचन° R. Gorr. 2, 114, 35.

प्रतीक्षक (wie eben) adj. *erwartend, wartend auf*: पुत्रज्ञम्° R. 1, 17, 84 (22 Gorr.).

प्रतीक्षा (wie eben) n. 1) *Rücksichtnahme, Berücksichtigung* Buāg.